

VERSLAG 21^E SESSIE CCPCJ VAN DE VN IN WENEN, 23-27 APRIL 2012

Jaarlijks komen op de sessie van de *Commission on Crime Prevention and Criminal Justice* (CCPCJ) onder de paraplu van het *Drugs and Crime Office* van de Verenigde Naties (UNODC) afgevaardigden van Lidstaten, intergouvernementele en internationale organisaties samen.

Een week lang bespreken zij in de *Plenary* de internationale inspanningen om de globale dreiging van transnationale misdaad te elimineren. Parallel daarmee buigt het *Committee of the Whole* zich over ontwerp-resoluties en specifieke juridisch-technische thema's.

Ook NGO's nemen deel aan de sessie door de dagelijkse organisatie van *side-events* in samenwerking met UNODC en bepaalde Lidstaten.

Elk jaar staat een ander thema centraal bij de discussies in de *Plenary* van de sessie. Dit jaar werd het prioritaire onderwerp van de thematische discussie '**Geweld tegen migranten, gastarbeiders en hun families**'. Kortom een thema dat PLN nauw aan het hart ligt, zeker in de nasleep van het Colloquium 'Is het een misdaad vreemdeling te zijn?' van 16 maart 2012.

Rol voor NGO's en de 'civil society'

De CCPCJ-sessie opende op maandag 23 april met de verkiezing van de *Officers*, het bepalen van de agenda, budgettaire en administratieve vragen en andere zaken van organisatorische aard.

In zijn openingspeech benadrukte de *executive director* van UNODC, Mr. Yuri Fedotov, de belangrijke rol die NGO's samen met de *civil society* kunnen vervullen in de strijd tegen illegale drugshandel, georganiseerde misdaad en corruptie, vooral doorheen ondersteuning van de slachtoffers.

Ontwerpresolutie tegen geweld ten aanzien van migranten

De volgende dag werd meteen de discussie opengetrokken over het centrale thema van de 21^e sessie, nl. de internationale inspanningen om geweld tegen migranten, gastarbeiders en hun families in te dijken.

In de voormiddag werden de subthema's met betrekking tot de preventie van dit fenomeen besproken, om in de namiddag dieper in te gaan op de mogelijke oplossingen.

In de *Committee on the Whole* werd er intussen een resolutie ontworpen betreffende dit thema, die op het einde van de week werd aangenomen: "Draft-resolution promoting efforts to eliminate violence against migrants, migrant workers and their families".

De tekst van de resolutie bevat een strenge veroordeling van het voortdurende aanhoudende criminaliteit tegenover migranten, migrerende arbeiders en hun families, en dit over heel de wereld. In het bijzonder misdaden op grond van racistische, xenofobe overwegingen worden er in veroordeeld. De Lidstaten worden uitdrukkelijk gevraagd een humane behandeling te garanderen van alle migranten, ongeacht hun status, en in het bijzonder vrouwen en kinderen volledige rechtsbescherming te bieden opdat zij in veiligheid en waardigheid kunnen leven.

Gevaar van mensensmokkel op zee, maar wat met Frontex?

Ook heel wat *side-events* werden gewijd aan de problematiek van geweld ten aanzien van migranten: over de trauma-verwerking van migranten, over het gevaar van mensensmokkel op zee en over geweld tegen vrouwelijke migranten in detentie en hun kinderen.

Er werd doorheen deze side-events vastgesteld hoe criminelen, gedreven door winstbejag, misbruik maken van de precaire situatie en valse hoop van zij die willen migreren. Dit gebeurt vaak ten koste van het leven en de veiligheid van de migranten: al te vaak worden zij door de smokkelaars overtuigd zichzelf uit te buiten. Omdat de migratiekanalen steeds beperkter worden, zoeken meer en meer mensen de hulp van smokkelaars, die steeds meer risicovolle alternatieven bedenken om de grenscontroles te omzeilen.

Specifiek met betrekking tot mensensmokkel op zee, werd er gewezen op de rapporten waar uit blijkt dat schepen die in de buurt van een vlot vaarden weigerden de migranten te redden. Ook werd verwezen naar het jaarlijks rapport van de Hoge Commissaris voor de Rechten van de Mens van de VN, waaruit blijkt dat deze vorm van mensensmokkel de meeste dodelijke slachtoffers maakt: meer dan 1400 migranten lieten het leven bij de oversteek van Afrika naar Europa in augustus 2011.

Als bewaker van de Protocollen over Mensenhandel en Mensensmokkel, spoorde de UNODC de Lidstaten aan dit fenomeen te elimineren door deze Protocollen daadwerkelijk te implementeren.

Samen met IOM en Frontex ondertekende UNODC een akkoord voor nauwere samenwerking op dit front, doch het moet gezegd dat tijdens dit *side-event* met geen woord werd gerept over de aansprakelijkheid van het Europees Grensbewakingsagentschap voor de verdrinkingsdood van vele migranten.

Evaluatie VN-Verdragen en gerelateerde *side-events*

Na de thematische discussie werden vervolgens werden twee dagen gewijd aan de ratificatie en implementatie van de VN-Verdragen tegen Transnationale Misdad en tegen Corruptie, alsook de internationale instrumenten ter Preventie en Bestrijding van Terrorisme.

Ondertussen werden gerelateerde thema's aangesneden op de *side-events*, onder andere over terrorisme; femicide; behandeling en zorg voor gevangenen; corruptie in de Westelijke Balkan; bestrijding van wapenhandel, de doodstraf, de mentale gezondheid van jonge delinquenten, enz.

Het *side-event* over **AIDS in gevangenissen en gesloten centra** trok heel wat aandacht. Tijdens dit event, voorgezeten door Valerie Lebaux, hoofd van de Afdeling Recht van het UNODC, werd de disproportioneel grote kwetsbaarheid van gevangenen voor AIDS benadrukt. Wereldwijd lopen zo'n 30 miljoen mannen en vrouwen het risico een HIV besmetting in een gevangenis of gesloten centrum. Er werd gesteld dat AIDS besmettingen in alle stadia van de opsluiting moet worden opgevolgd.

Dokter Fabienne Hariga, *UNODC Senior HIV Adviseur* toonde aan dat met het juiste anti-AIDS-programma een epidemie kan worden vermeden. Zij riep op tot een multidisciplinaire benadering van het probleem.

NGO's stonden in het bijzonder stil bij de gezondheidssituatie van gevangenen in voorhechtenis. Men stelde vast dat er op dit terrein weinig bronnen beschikbaar zijn en men roept op om deze vage zone open te trekken. Tot slot hield men een pleidooi voor een grotere betrokkenheid en betere opleiding van het gevangenispersoneel.

Naast de *side-events*, liep er een fototentoonstelling over het gevangeniswezen in Kirgizië.

Ook de afdeling Forensische Wetenschappen van de UNODC stelde haar expertise op interactieve wijze ten toon: men kon een inkijk nemen in de door UNODC opgebouwde 'crime scene investigation' in Pakistan.

'To be continued...'

Wat betreft het centrale thema van geweld tegenover migranten, adviseerde de CCPCJ de Economische en Sociale Raad van de Verenigde Naties (ECOSOC) de ontwerp-resolutie in deze aan te nemen voor de Algemene Vergadering van de VN.

Meer specifiek met betrekking tot mensensmokkel op zee is het wachten tot juli 2012. Dan zal immers UNODC het voorzitterschap waarnemen van de *Global Migration Group*, een tussenorgaan van de VN, om zo alle actoren samen te brengen met het oog op een meer coherente en beter gecoördineerde benadering van het thema van internationale migratie.

Tot slot zal in oktober 2012 in Wenen de 6^e sessie plaatsvinden van de Conferentie Lidstaten bij het VN-Verdrag tegen Transnationale Misdad. Op deze intergouvernementele conferentie zal de implementatie van dit Verdrag en in het bijzonder de bijbehorende Protocollen over Mensenhandel, Mensensmokkel en tegen illegale wapenhandel- en productie, bediscussieerd worden.

De ontwerp-resolutie en het rapport van de sessie zijn te raadplegen via onderstaande links:

- http://www.unodc.org/documents/frontpage/Draft_Resolution_on_migrants_27_04_12.pdf
- http://www.unodc.org/documents/commissions/CCPCJ_session21/E_2012_30_AUV.pdf

Caroline Driesen
Antwerpen, Mei 2012